

Jak gorole kóniam i pohandlowali

Witóm piyknie!

Roztomili ludeczkowie, jo jak kajsik co łusłyszim, to rod ło tym zaroz piszım. Nie wiım, czy to dobrze zrobiım, ale piyknie to łopowiım. Je juź tymu kupe roków jak ty auciska po cestach tak nie jeździły, a jyny kónie cióngły za sobóm wozy. Kón przywióz drzewo z lasa, kóniami łobrobialo sie pole, jechało na targ, a w niedziele, kiery miał daleko do kościoła, to kón też go zawióz. A nie było z tymi kóniami tela łostudy, co dzisio z auciskami. Jak kón nawalił, to furmón pozbiyroł kobylińce do jaki putni, dyć sie to przydało pod łogórki abo pomidory i jechał dali. A jak auto nawali, trzeja i nieroz godzinie czakać w korku, aż go zrychtujóm abo skludzóm z cesty i dziepro idzie jechać dali. Tóź nie dziwcie sie ludeczkowie złoci, że taki kón był w wielki zocy i poszanowaniu. To sie wcale nie dziwiım, jak u Szalbotów, kaj mieli w gróniu szumnóm gospodarke, a kóniczek zaczął cosik marudować, łuradzili, że trzeja go sprzedać, a kupić cosi młodszego. Tak jak to sie robi teraz z autami, stary rocznik pocisnąć a nowy kupić. Jak łuradzili tak zrobili. Jednóm niedziele po połedniu, Szalbot zaczął sie rychtować, coby w poniedziałek wczas rano być na kónskim targu w Cieszynie. Wykludził wóz, na niego doł dwie łociypki słomy, cosi siana, futerzok z łowsym i zaprzyngnył kónia.

Jak juź było wszystko gotowe, łobrócił sie ku chałpie, zrobił znak krzyża – „zostóńcie tu z Bogym” - powiedziół dómownikóm, siednył na wóz i po malutku zaczął sie kulać ku Łustórnium. Kie dojechał do Polany, dziwo sie, a tu przy gospodzie jakisi kón stoi łuwiónzany przy płocie.

- A to isto kierysi tak jak jo jedzie do Cieszyna no kónski targ - pomysłół Szalbot. Na toć to dobrze, pojedzie sie nóm we dwóch raźni. Łuwiónzół swojigo kónia ku płocie, futerzok z łowsym powiesił kobyłe na pysku, coby sie ufutrowoła i pokroczył do gospody. I co tu widzi, za stołym siedzi Kyndziora z sómsiednij dziedziny, z Łabajowa.

- A witej – prawi Szalbot, widzim, że isto jedziesz na targ do Cieszyna.

- Na jakbyś zgod - łodpowiedziół Kyndziora, baba mie wygnała, cobych sprzedał to stare kónisko, a kupić cosik młodszego, bo to stare może jeszcze zdechnóć, a to szkoda.

- To tak jakbych mojóm babe słyszół, też sie ji staro kobyła nie zdo.

- Wiysz- prawi Kyndziora, zanim sie kónie futrujóm, musimy se cosi wypić, żeby sie nóm dobrze darzyło.

I tak Kyndziora, kozoł sztwiertke, potym Szalbot i tak sztwiertkowali, że sie ani nie nazdali, jak przy tej łostatnij sztwiertce se zdrzymnyli. Łóni dwaj w gospodzie za stołym, a kónie przy płocie też drzymały, kie sie łobudzili, słóńce juź było na pół nieba i jak tu teraz jechać na targ? Niź by sie tam

dostali, downo bydzie po targu. I co tu zrobić, łoba sie zastarali.

- Wiysz co - prawi Kyndziora, tyn mój kón ni ma taki nejgorszy, dyć jeszcze kierysi rok pocióngnie. To jyno baba tak se łumysłiła, żeby kupić jakigo młodszego.

- A dyć moja kobyła, też jeszcze podskoczy – prawi Szalbot.

Koźdy chwolił swojigo kónia.

- Wiysz co - łodezwoł sie Kyndziora, na pódźmy se ich połóglónać, może co łuhandlujemy?

Poszli, kóniom do pyszczyska zaczyli zoglónać, poklepali po zadku i poprzepinali do swoich wozów, radzi, że taki dobry kszeft zrobili. Tóź trzeja se kapke wypić, zaś wlyźli do gospody i zaczyli ćwiertkować. Kie sie im spómniało, że też, majóm swoji chałpy było juź ku wieczorowi. Posiadali do wozów i jadóm. A że byli łokropnie łutropióni po tym handlu, to ich poprzewracało na słóme, kieróm mieli na wozach i łusnyli. A kón to nie auto, kierym trzeja kierować, juź tam koźdy do swoji chałpy trefi. Kobyła Szalbotowo przywiózła Kyndziora do Malinki, a kón Kyndziora, Szalbota do Łabajowa. Było juź po północy, kie kónie stanyły, koźdy przy swoji chałpie. Kyndzior sie łobudził, wykuloł sież wozu, kónia wyprzyngnył, a wloz do izby. Baba leży w łóźku, a spi twardo, żeby jóm z tym łóźkym wyniys do pola. Kyndziora nie miarkowoł, jako jedna baba tako drugo, po cimoku, kaźdo krowa je czorno, weproł sie do łóźka i łusnył. Jak sie juź zaczyło szarzyć Szalbotka popatruje chłopa, ale jakosikej sie ji dziwny zdoł po tym targu. A jak sie juź ganc rozwidniło, dziwo sie na dyć to ni ma mój chłop. Jak nie wrzaskła – na ty chacharze jedyn, kaś tu wloz, ty bestyjo łoszkliwo, cudzej baby ci sie zachciało, bezwsytdniku jedyn, na bier mi sie tu stela, powieła żech dobro! Kyndzior wyskoczył z łóźka cały wystraszony, a wycie jak to chłop, kie mu sie grónt pod nogami poli, do wszystkigo sie przyznoł. W Łabajowie tak źle nie było, Szalbot - pies na baby, a Kyndziorka młodszo ło pore roków łod niego. Tóź wiyncyj wóm godać nie muszym. Kyndziorka rano stanyła, szpyrki nasmażyła, wajec nabiła, dobrej wajeńnicy narychtowała i Szalbotowi śniodani dała. Całe to zajści jednak Szalbota łogrómnie mierziało, tóź zaczął Kyndziorkę pytać, coby mu to wszystko wyboczyła, na co Kyndziorka życzliwie sie łusmiychnyła – na nic ło tela Panie Szalbot, jakbyście sie zaś kie pomylili to przydźcie, a jo wóm zrychtujym dobre śniodani.

Łusłyszół i zapisiół J. N. Josiyniczán